

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/95/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717207555
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6717207555.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/X, XXX XX H. - J., zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Hviezdoslavova 4, 048 01 Rožňava, proti žalovaným: 1/ E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX I., zastúpeného JUDr. Katarínou Kollárovou, advokátkou so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen a 2/ INCAR, s.r.o. so sídlom Vinárska 14, 951 41 Lužianky, IČO: 36 534 391, zastúpeného JUDr. Ladislavom Barátom, s.r.o., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Školská 3, 949 91 Nitra, za účasti intervenienta Generali Poistovňa, a.s., Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpeného advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s.r.o. so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava z 3. decembra 2019, č. k. 15C/4/2017 - 560

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že žalovanému v 1. rade priznáva voči žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 50 %.

Stranám sporu vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania vo výške 100 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti uznesenia.

2. V odôvodnení uviedol, že rozsudkom z 29. mája 2018 žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol, zaviazal žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 15.000,- Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaviazal žalovaného v 2. rade nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 % a žalovanému v 1. rade a intervenientovi náhradu trov nepriznal. Na základe odvolania Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 9. októbra 2019 potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené nad sumu 5.000,- Eur do výšky 15.000,- Eur a vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 2. rade a intervenienta. Odmietol odvolanie žalovaného v 2. rade proti výroku, ktorým bola žaloba voči žalovanému v 1. rade zamietnutá. Zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle tohto zrušujúceho uznesenia znova rozhodol o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade, a to tak, že žalovanému v 1. rade priznal náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 % v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP, pretože žalovaný v 1. rade mal v konaní plný úspech, keď žaloba voči nemu bola zamietnutá.

3. Uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca s návrhom, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že náhradu trov prvoinštančného konania medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade neprizná žiadnemu z nich a zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Uplatnil

odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že súd neodôvodnil náležite svoje rozhodnutie, najmä neuviedol, prečo sa dôsledne neriadil právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom výroku rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu (body 53. a 55.) vyplýva, že výrok, týkajúci sa trov konania medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, odvolací súd zrušil pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Má za to, že z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva spôsob, akým by mal súd prvej inštancie rozhodnúť, len to, že je povinnosťou súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Ak teda súd prvej inštancie v bode 3. napadnutého uznesenia dôvodí, že rozhodol namietaným spôsobom riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu, tento jeho argument nemá oporu ani vo vykonanom dokazovaní, ani v samotnom rozhodnutí odvolacieho súdu. Zvýraznil, že napadnuté rozhodnutie ani teraz nie je presvedčivo odôvodnené. Súd prvej inštancie vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval existenciu dôvodov podľa § 257 CSP, za ktoré považoval výnimočnosť prípadu a neprimeranú tvrdosť zákona. Platí to bez ohľadu na to, že jeho rozsudok v tomto výroku bol zrušený, pričom ani odvolací súd nevyhlásil danosť týchto dôvodov, súd prvej inštancie však dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie. Za týchto okolností odvolateľ zastáva názor, že súd mal jasne a zrozumiteľne vysvetliť, prečo už tieto dôvody nepovažoval za také, ktoré odôvodňujú aplikáciu ust. § 257 CSP. Navyše si myslí, že aplikáciu uvedeného paragrafu odôvodňuje aj takt, že samotnú dopravnú nehodu, a tým aj smrť syna žalobcu (aj keď nevlastného, ale predsa len), zavinil práve žalovaný v 1. rade svojou nedbalosťou, keď riadeniu niekoľko ton vážiacej jazdnej súpravy nevenoval dostatočnú pozornosť, čo je už samo o sebe hroziacou katastrofou pre všetkých, ktorí sa pohybujú alebo sa nachádzajú blízko vozovky. Volant kamiónu nedržal v ruke ani intervenient, ani štatutárny zástupca žalovanej v 2. rade, aj keď je daná jej objektívna zodpovednosť za škodu, resp. náhradu nemajetkovej ujmy. Preto zastáva názor, že súd prvej inštancie mal o trovách konania rozhodnúť obdobným spôsobom, ako aj skôr, len mal svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pretože je presvedčený, že uvedené skutočnosti majú povahu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto nie je možné napadnuté rozhodnutie považovať za riadne odôvodnené (§ 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234/2 CSP). Z uvedených dôvodov je podľa názoru žalobcu napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, čím je daný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V ďalšej časti odvolania žalobca namietal, že súd prvej inštancie vykonané dôkazy nevyhodnotil správne a z týchto nevyvodil správne skutkové (ani právne) závery. Zdôraznil, že v čase podania žaloby nemal, a ani nemohol mať, žiadnu vedomosť o tom, či žalovaný v 1. rade počas osudnej jazdy naozaj vykonával jazdu pre svojho zamestnávateľa, nemohol teda vedieť, či sa nejednalo o tzv. čiernu jazdu, či vybočenie z vopred schválenej trasy. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie nevyhodnotil správne, pokiaľ na ich základe nedospel k potrebe aplikácie ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania medzi žalovaným v 1. rade a žalobcom. Preto vyjadril presvedčenie o danosti odvolacieho dôvodu nielen v zmysle § 365 ods. písm. f), ale aj písm. h) CSP.

4. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, zákonné a spravodlivé. Odvolacie argumenty považuje za neopodstatnené. Čo sa týka otázky (ne)aplikácie ust. § 257 CSP, k tejto sa žalovaný v 1. rade podrobne vyjadroval jednak vo svojom odvolaní zo dňa 10.07.2018, ako aj v ďalších písomných vyjadreniach, na obsahu ktorých zotrváva. Zdôraznil, že nedbanlivostné konanie žalovaného v 1. rade nepredstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP, nakoľko táto skutočnosť sama o sebe nezakladala dôvod, vzhľadom na okolnosti daného prípadu (konanie za iného) na to, aby žalobca voči žalovanému v 1. rade viedol predmetné konanie. Uvedené platí o to viac, že žalobca bol v čase podania žaloby zastúpený advokátom, ktorý bol povinný hájiť záujmy žalobcu ako klienta zákonným spôsobom. Na podporu uvedeného žalovaný v 1. rade v priebehu konania poukazoval aj na závery obsiahnuté v uznesení Najvyššieho súdu SR z 13. marca 2014, sp. zn. 5 MCdo 24/2011, podľa ktorého „Samotná otázka zavinenia, resp. miery zavinenia účastníka za skutkový stav nemôže byť v danom prípade dôvodom pre použitie tohto výnimočného ustanovenia, nakoľko by takýmto postupom došlo k popretiu ústrednej zásady procesného rozhodovania o náhrade trov konania, a to zásady úspechu v konaní.“ Súčasne dodal, že ani ďalšie okolnosti prípadu, na ktoré súdna prax pri rozhodovaní o trovách konania pamätá (majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery účastníkov konania), neodôvodňujú v prípade žalovaného v 1. rade odchyliť sa od zásady úspechy. Zotrváva na svojom doterajšom stanovisku, že žalobca neúčelne viedol voči jeho osobe predmetné súdne konanie, keď napriek tomu, že od začiatku mal vedomosť o tom, že dopravná nehoda sa stala v čase, keď žalovaný v 1. rade plnil pracovné povinnosti pre žalovaného v 2. rade (uvedené bez pochyb zistil v priebehu trestného konania, v rámci ktorého pozostalí vystupovali ako poškodení), žalobu podal nielen voči (v čase dopravnej nehody) zamestnávateľovi žalovaného v 1. rade, ale aj voči žalovanému v 1. rade. Napriek rozsiahlej a podrobnej argumentácii žalovaného v 1. rade,

podporenej ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktorú sú súdy povinné brať na zreteľ, žalobca trval na žalobe voči žalovanému v 1. rade, túto nevzal späť a pokračoval vo vzťahu k žalovanému v 1. rade v nedôvodnom konaní vznikali zbytočné trovy konania. Súčasne tvrdí, že v dôsledku pasivity žalobcu ohľadom označenia intervenienta sa zbytočne predlžovalo súdne konanie a vznikali tak na strane žalovaného v 1. rade ďalšie trovy konania. Zároveň uviedol, že dôvodom hodným osobitného zreteľa na aplikáciu ust. § 257 CSP nie sú ani majetkové pomery žalobcu, keďže v predmetnom konaní mu bola priznaná pohľadávka vo výške 15.000,- Eur. V neposlednom rade, žalobca ani žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu jeho majetkové pomery nedovoľovali uhradiť trovy konania. Naproti tomu, prípadné nepriznanie trov konania žalovanému v 1. rade, napriek jeho plnému úspechu, by malo negatívny dopad na jeho majetkové pomery. V priebehu konania totiž súdu preukázal, že jeho majetkové pomery nie sú na takej úrovni, aby finančné prostriedky vynaložené na účelné bránenie svojich práv (trovy konania) predstavovali pre žalovaného v 1. rade a jeho rodinu zanedbateľnú ekonomickú položku. Práve z dôvodu hospodárnosti konania, ako aj z dôvodu znižovania nákladov, ktoré boli pre neho enormne vysoké, sa niektorých pojednávaní osobne nezúčastnil, keďže toto sa konalo na súde v Rožňave, vzdalenej cca 170 km od miesta trvalého pobytu žalovaného v 1. rade. Sumarizujúc uvedené tvrdí, že pre postoj žalobcu v konaní, ako aj vzhľadom na negatívny dopad na majetkové pomery žalovaného v 1. rade, nie je dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP a žiada, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a priznal žalovanému v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Na vyjadrenie žalovaného v 1. rade reagoval žalobca odvolacou replikou, v ktorej s tvrdeniami a argumentmi žalovaného v 1. rade nesúhlasí. Aj keď je pravda, že žalovaný v 1. rade bol v čase dopravnej nehody v pracovnom pomere u žalovaného v 2. rade, žalobca je presvedčený, že jeho pasívna vecná legitímácia bola daná tým, že predmetnú dopravnú nehodu zaviniť práve on, preto on môže za následok, ktorý nastal, vrátane úmrtia nevlastného syna žalobcu. Je zrejmé, že žalovaný v 2. rade nedal žalovanému v 1. rade žiaden príkaz, aby konal v rozpore s pravidlami cestnej premávky a aby zaviniť dopravnú nehodu. Nazdáva sa, že sa (aj) na žalovaného v 1. rade vzťahovala všeobecná prevenčná povinnosť predchádzať škodám (§ 420/1 OZ) a mal si preto počínať tak, aby žiadnym svojím konaním nezasiahol do osobnostných práv iných občanov. Zároveň dodal, že pred vykonaním dokazovania žalobca ani nemohol objektívne a bez pochybností vedieť, či žalovaný v 1. rade naozaj konal pre žalovaného v 2. rade, či sa napr. nejednalo v kritickom čase o tzv. čiernu jazdu. Preto tvrdenie, že od začiatku bolo žalobcovi zrejmé, že žalovaný v 1. rade v čase dopravnej nehody plnil pracovné povinnosti pre zamestnávateľa, sa javí byť pochybné. Ďalej žalobca akcentoval, že významným z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde. Podľa názoru žalobcu je evidentné, že v danom prípade sú splnené všetky podmienky na aplikáciu citovaného zákonného ustanovenia, keďže žalobca voči žalovanému v 1. rade podal žalobu za situácie, že on bol právoplatne odsúdený za spáchanie takého trestného činu, v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu syna žalobcu. Čo už môže byť závažnejším dôvodom hodným osobitného zreteľa. Platí to o to viac, že za takýto dôvod sa spravidla považuje sociálna situácia tej - ktorej sporovej strany. Je vari možné porovnať ľudský život s majetkovou situáciou niekoho?! Pokiaľ sa žalovaný v 1. rade vo vyjadrení opakovane snaží brániť judikátmi, ktoré však pre konajúci súd nie sú právne záväzné, keďže u nás platí kontinentálny, a nie anglosaský typ práva, teda predchádzajúce rozhodnutia súdov v iných veciach nie sú pre konajúci súd záväzné, aj keby boli vydané, hoci aj v identickej veci. Nesúhlasí ani s údajnou pasivitou, ktorú namietá žalovaný v 1. rade, keďže z priebehu súdneho konania nepochybne vyplýva, že ešte listom z 28. novembra 2016 žalobca vyzval poisťovňu Generali Poisťovňa, a.s. na vstup do konania ako intervenienta, ktorá najprv túto možnosť nevyužila, avšak následne zmenila svoj postoj a napokon do konania vstúpila. V konečnom dôsledku však ide o skutočnosť bez právnej relevancie z pohľadu žalovaného v 1. rade, pretože on podľa presvedčenia žalobcu nie je oprávnený namietat okolnosti týkajúce sa iného subjektu, zvlášť procesného charakteru. Navyše nemôže obstať, že by otázka vstupu intervenienta do konania, alebo jeho absencia, mala mať akýkoľvek vplyv na dĺžku súdneho konania a najmä na trovy konania na strane žalovaného v 1. rade. Ak žalovaný v 1. rade poukazuje na majetkové pomery žalobcu (ktoré mu nie sú ani známe) a na skutočnosť, že žalobcovi bola priznaná pohľadávka vo výške 15.000,- Eur, tak žalobca zvýraznil, že táto jeho obrana je irelevantná, keďže v danom prípade dôvody hodné osobitného zreteľa vyplývajú prevažne z osobitosti tohto sporu, a nie z majetkových pomerov strán sporu. Vzhľadom na všetky okolnosti tohto prípadu si myslí, že v konkrétnej veci aplikácia ust. § 255 CSP a priznanie práva na náhradu trov konania žalovanému v 1. rade je dokonca v rozpore aj s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Na jednej strane žalovaný v 1. rade sa priznal k protiprávnemu konaniu, za ktoré je aj súdom právoplatne uznaný vinným, viackrát sa žalobcovi za toto konanie ospravedlnil a

prejavil ľútosť, na druhej strane však žalobcovi opakovane vyčíta, že neúčelne viedol voči nemu súdne konanie a že by mal konať s náležitou starostlivosťou a obozretnosťou. Preto odvolanie považuje za dôvodné a navrhuje, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jeho petitu.

6. V odvolacej duplike žalovaný v 1. rade k tvrdeniu žalobcu, že žaloba voči žalovanému v 1. rade bola dôvodná, nakoľko jeho pasívna vecná legitímácia mala byť odôvodnená tým, že dopravnú nehodu zavinil žalovaný v 1. rade, uviedol, že súd prvej inštancie rozsudkom z 29. mája 2018, sp. zn. 15C/4/2017-298 zamietol žalobu voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko dopravná nehoda sa stala v čase, keď žalovaný v 1. rade plnil pracovné povinnosti pre žalovaného v 2. rade. Proti predmetnému výroku rozhodnutia súdu žalobca odvolanie nepodal, teda žalobca prijal právny názor, ktorý žalovaný v 1. rade od začiatku konania prezentoval, a to, že žaloba voči nemu bola nedôvodná výlučne pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 1. rade. Žalobca však napriek tomu trval na žalobe voči žalovanému v 1. rade, túto voči jeho osobe nevzal späť a pokračoval v nedôvodnom konaní, počas ktorého na strane žalovaného v 1. rade vznikali trovy konania, ktoré bol nútený hradiť. Tvrdenie žalobcu, že od začiatku mu nebolo zrejmé, že žalovaný v 1. rade v čase dopravnej nehody plnil pracovné povinnosti, je tvrdením zavádzajúcim, keďže žalobca už v samotnej žalobe tvrdí, cit.: „...navyše v danom prípade bol neoprávnený zásah do mojich osobnostných práv ako fyzickej osoby spôsobený niekým (žalovaným v 1. rade), ktorý bol použitý žalovaným v 2. rade ako právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby.“ Je teda nesporné, že tak v čase podania žaloby, ako aj v ďalšom priebehu konania, si žalobca bol vedomý právneho postavenia žalovaného v 1. rade v danom spore. S názorom žalobcu ohľadom aplikácie ust. § 257 CSP s dôrazom na „osobitosť“ sporu, ktorými sú podľa názoru žalobcu (i) protiprávne konanie žalovaného v 1. rade a (ii) dobré mravy, nesúhlasí a považuje za nespravodlivé, aby znášal následky ignorovania námietok postavenia žalovaného v 1. rade v konaní. V ďalšom zotrval na svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

8. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania vo výške 100 % pri aplikácii ust. § 255 ods. 1 CSP. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, odvolaciemu súdu nezostáva iné, ako súhlasiť bezvýhradne s odvolacou námietkou žalobcu, že napadnuté uznesenie je nanajvýš nedostatočne odôvodnené a nezodpovedá požiadavkám zákona (§ 220 CSP), ani ustálenej súdnej praxi (viď napríklad, R 111/1998, R 2/2016, uznesenie Ústavného súdu SR z 5. apríla 2006, sp. zn. II. ÚS 98/06-11 a iné). Vzhľadom však na ust. § 390 CSP (odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie) odvolací súd vo veci rozhodol sám, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vo výroku o trovách konania už raz zrušené rozhodnutím odvolacieho súdu z 9. októbra 2019 a vrátené na ďalšie konanie. Nakoľko súd prvej inštancie ani nové rozhodnutie náležite neodôvodnil, nevysporiadal sa ani s otázkou existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré sú pri rozhodovaní o trovách konania relevantné a súčasne majú na zreteli požiadavku jednotnosti a komplexnosti civilného sporového konania, výrazom ktorej je tiež právnou praxou aprobovaná prípustnosť korekcie nesprávností, ktorých sa dopustil súd prvej inštancie v odvolacom konaní (por. napr. rozhodnutie ESLP vo veci Adolf proti Rakúsku), odvolací súd dodáva:

9. Ustanovenia § 255 CSP až § 261 CSP upravujú predpoklady, za splnenia ktorých majú strany sporu (alebo tretie osoby) právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložili. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

10. V prejednávanvej veci žalobca bol v konaní voči žalovanému v 1. rade neúspešný, nakoľko žaloba bola voči nemu zamietnutá z hmotnoprávných dôvodov pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na

strane žalovaného v 1. rade. Preto vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade by prichádzalo do úvahy v prvom rade rozhodnutie o náhrade trov konania podľa zásady úspechu v konaní.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Súčasná právna úprava teda umožňuje úspešnému účastníkovi v spore nepriznať náhradu trov konania iba z dôvodov uvedených v ust. § 257 CSP.

14. Účelom § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by vyplynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Aplikácia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť dopad takéhoto rozhodnutia aj na majetkové pomery oprávneného účastníka, teda tej strany sporu, ktorá by inak mala nárok na náhradu trov konania. Je potrebné si všimnúť aj okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní, teda nielen toho, ktorého by podľa všeobecného ustanovenia stihala povinnosť nahradiť trovy konania, ale i toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ustanovenia dotknutá. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

16. Súd prvej inštancie v predchádzajúcom rozhodnutí (rozsudok z 29. mája 2018) pri rozhodovaní o trovách konania zohľadnil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré však náležite nekonkretizoval, a žalovanému v 1. rade, ktorý bol v spore úspešný, náhradu trov konania nepriznal s poukázaním na § 257 CSP. V teraz preskúmvanej veci súd prvej inštancie zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania vo výške 100 %, ktoré rozhodnutie odôvodnil tým, že postupoval v zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a žalovanému v 1. rade priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP.

17. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou žalobcu, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu z 9. októbra 2019 (body 53. a 55.) vyplýva, že výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade v rozsudku súdu prvej inštancie z 29. mája 2018 bol zrušený pre nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia. Z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýval spôsob, akým by mal súd prvej inštancie rozhodnúť, ale povinnosťou súdu prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite odôvodniť.

18. V zmysle ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010, sp. zn. 3MCdo 46/2012) nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 941).

19. Žalobca v odvolaní zdôraznil, že pred vykonaním dokazovania nemohol objektívne a bez pochybností vedieť, či žalovaný v 1. rade naozaj konal pre žalovaného v 2. rade, či sa napr. nejednalo v kritickom čase o tzv. čiernu jazdu. Preto tvrdenie, že od začiatku bolo žalobcovi zrejme, že žalovaný v

1. rade v čase dopravnej nehody, ktorú spôsobil, plnil pracovné povinnosti pre zamestnávateľa, sa javí byť pochybné. Žalobca nesúhlasí ani s údajnou pasivitou v konaní vo vzťahu k intervenientovi, ktorú mu vytýka žalovaný v 1. rade, nakoľko ešte listom z 28. novembra 2016 vyzval poisťovňu Generali Poisťovňa, a.s. na vstup do konania ako intervenienta, ktorá najprv túto možnosť nevyužila, avšak následne zmenila svoj postoj a napokon do konania vstúpila. Vychádzajúc zo spisového materiálu, podľa názoru odvolacieho súdu sa s uvedeným tvrdením žalobcu možno čiastočne stotožniť. Žalobcovi možno prisvedčiť, že do istého štádia súdneho konania mohol mať pochybnosti o tom, ktorá zo žalovaných strán je nositeľom pasívnej vecnej legitímácie, a to aj s ohľadom na obsah podania žalovaného v 2. rade z 18. apríla 2016, doručeného súdu prvej inštancie 20. apríla 2016 (č. I. 45 a nasl. spisu), v ktorom žalovaný v 2. rade namietal, že nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti spočívajúcej v úhrade nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorú argumentáciu odôvodňoval skutočnosťou, že na základe rozsudku Okresného súdu Rožňava zo 16. júna 2014, sp. zn. 1T/60/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 19. novembra 20104, sp. zn. 6To/73/2014, bol žalovaný v 1. rade uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 Trestného zákona tým, že nevenoval dostatočnú pozornosť a nesledoval náležitým spôsobom situáciu v cestnej premávke, čím porušil ustanovenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Po posúdení odvolacím súdom možno konštatovať, že v ďalšom priebehu konania už boli pochybnosti o pasívnej vecnej legitímácii na strane žalovaných odstránené, preto je opodstatnená argumentácia žalovaného v 1. rade v odvolacom konaní, že súd prvej inštancie rozsudkom z 29. mája 2018, sp. zn. 15C/4/2017-298 zamietol žalobu voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko dopravná nehoda sa stala v čase, keď žalovaný v 1. rade plnil pracovné povinnosti pre žalovaného v 2. rade, pričom proti predmetnému výroku rozhodnutia žalobca odvolanie nepodal, teda žalobca prijal právny názor, ktorý žalovaný v 1. rade od začiatku konania prezentoval, a to, že žaloba voči nemu bola nedôvodná právne a výlučne pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 1. rade.

20. Zhrnúc vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že na jednej strane, pokiaľ bola žaloba proti žalovanému v 1. rade zamietnutá z hmotnoprávnych dôvodov, pričom žalovaný v 1. rade od začiatku sporu namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie v spore, je potrebné pri rozhodovaní o trovách konania aj na túto skutočnosť prihliadať. Odvolací súd totiž súhlasí s názorom žalovaného v 1. rade, že samotné jeho nedbanlivostné konanie nepredstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP, v súvislosti s ktorou argumentáciou opodstatnene poukázal na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 13. marca 2014, sp. zn. 5 MCdo 24/2011. Na strane druhej však žalobca objektívne mohol mať pochybnosti o tom, kto zo žalovaných je v danom spore nositeľom hmotnoprávnych povinností, a to aj vzhľadom na postoj žalovaného v 2. rade a intervenienta v konaní, ako bolo uvedené vyššie v bode 19 odôvodnenia. Po odstránení týchto pochybností v spore však už zotrvávanie žalobcu na žalobe voči žalovanému v 1. rade nebolo opodstatnené a dôvodné, preto aj v dôsledku postoja žalobcu došlo ku zbytočnému zvýšeniu trov konania.

21. Ako bolo uvedené vyššie, každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania (prípadne ju neprizná v plnom rozsahu), musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu § 257 CSP a v ňom obsiahnutej formulácie „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Odvolací súd po preskúmaní dospel k záveru, že nejasnosti v otázke pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných v danom spore, nezavinené žalobcom, ktorý bol v spore voči žalovanému v 1. rade neúspešný, možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa pre krátenie nároku na náhradu trov konania žalovanému v 1. rade v rozsahu 50% podľa § 257 CSP. Uvedený záver podľa názoru odvolacieho súdu má racionálny základ, je spravodlivý voči žalobcovi i žalovanému v 1. rade a akceptovateľný zároveň.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Tak žalobca, ako aj žalovaný v 1. rade boli v odvolacom konaní rovnako úspešní, preto odvolací súd stranám sporu vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorých sa konanie končí z dôvodov uvedených v ust. § 420 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.